

NÁRODNÍ OSVOBOZENÍ

20
KORUN
ČESKÝCH

?? únor 2023 • číslo 2

Finanční podporu pro aktivitu
ČSBS zasílejte na účet:
Český svaz bojovníků
za svobodu
Legerova 1854/22, Praha 2
IČO: 00442755
b. ú. 107-240 726 02 17/0100
Komerční banka

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉHO SVAZU BOJOVNÍKŮ ZA SVOBODU • 1924 – 1938, 1945 – 1948 VYDÁVÁNO ČsOL, OBNOVENO ČSBS 1990

WWW.SVAZBOJOVNIKU.CZ

Príhovor predsedu SZPB Pavla Sečkára

Milí priatelia, milí čitatelia,

do začínajúceho roku 2023 prajem vám a vašim blízkym zdravie a pokoj.

Minulý rok bol poznačený pandémiou COVID-19. Ochromila spoločenský a hospodársky život Slovenska. Neskôr nás zasiahol vojnový konflikt medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou. Tieto udalosti zásadne ovplyvnili aj dianie v našej organizácii.

Pandémia obmedzovala osobné kontakty, bránila schôdzkovej činnosti, zhromažďovaniu sa na pietnych aktoch a oslavách. Konflikt na Ukrajine vnímame v mnohých zložitých súvislostiach. Vo vojne proti sebe sa ocitli dva národy, ktoré kedysi bok po boku bojovali. V našich myšliach sú hlboko zakorenené spomienky na druhú svetovú vojnu. Ako protifašistická organizácia, ktorej vznik sa datuje do roku 1947, máme vo vedomí uložené historické skutočnosti, keď Červená armáda so spojkami a Československým armádnym zborom za cenu nesmiernych obetí oslobodzovali spod hitlerovskej okupácie vtedajšie Československo.

Je nevyhnutné v tejto súvislosti spomenúť Slovenské národné povstanie. Vojenský a politický odkaz tohto mimoriadne významného počínu v novodobých dejinách našej vlasti je stále aktuálny. Ešte stále máme možnosť o tomto období živo diskutovať s tými, ktorí tieto udalosti osobne prežili. Ceníme si významnenie nášho člena, pána Vladimíra Strmeňa, Radom Ľudovíta Štúra II. stupňa. SNP prežil ako jeho priamy účastník. Politický odkaz SNP je nemenej významný ako jeho odkaz vojenský. Na základe Vianočnej dohody v roku 1943 vznikla Slovenská národná rada ako politický inštitút, ktorý viedol národ do povstania. V podstate tá Národná rada Slovenskej republiky, ktorá je podnes našim zákonodarným orgánom. Spomínam to pri príležitosti 30. výročia vzniku Slovenskej republiky. Pred tridsiatimi rokmi sa definitívne zavrhla túžba Slovákov mať vlastný štát. Túžba mnohých generácií a vlastencov. Pre Slovenský zväz protifašistických bojovníkov je samozrejme a prirodzené si tieto tradície ctíť a obhajovať ich. Nemôžeme však žiť iba minulosťou. Súčasnú si vyžaduje mať jasno v tom, proti čomu a ako sa postaviť. Mysleli sme si, že fašizmus sa po ukončení druhej svetovej vojny skončil. Neraz sa vynárajú otázky o potrebe protifašistickej organizácie. Či už nie je generácia prekonaná. A fašizmus? Neskončil sa! Mení svoju tvár. Vyvíja sa tak ako sa menia a vyvíjajú aj iné ideológie. Dnešný fašizmus sa schováva do rôznych prúdov a foriem ultraliberalizmu, extrémnej pravice

či extrémnej ľavice. Značne tomu napomáha internet. Kyberpriestor umožňuje kričiacej menšine a jednotlivcom hlásať rôzne názory, nálepky, manipulovať verejnú mienku. Mnohé debaty, hoci aj v pohostinstvách, sa vedú na základe prečítaného zo sociálnych sietí.

Aktuálne stojíme pred radom výziev. Ako antifasisti sme odhodlaní hľadať a vytvárať účinné nástroje a formy, ako zvládnuť tento názorový súboj. Bez spolupráce s antifasistami vo svete nebudeme mať úspech.

Najdôležitejšou udalosťou roka 2023 pre nás bude v máji 18. zjazd SZPB. Konajú sa výročné členské schôdze základných organizácií. V priebehu januára sa začínajú oblastné konferencie, po nich, v máji, nasleduje zjazd.

Mimoriadnu pozornosť treba venovať činnosti základných organizácií a personálnej práci v nich. Iba oslavovaním minulosti to do budúcnosti nepôjde. Ďalšou zo základných úloh bude získavanie zručností pohybovať sa v kyberpriestore. Nestačí reagovať na ataky, statusy či názory. Je nevyhnutné vytvárať vlastnú názorovú platformu. Základ máme. Máme tlačené médium, noviny Bojovník. Máme vlastnú webstránku a vlastný profil na sociálnej sieti Facebook. Treba si ale uvedomiť, že počet kliknutí nie je znak reálneho záujmu o predkladaný obsah. Ani klik na ikonu, resp. na nejaký dopredu navrhnutý smajlík, ešte nie je názor. Len zväzka k uniformnej povrchnosti. Nie je vylúčené, že záujem o našu stránku môže byť prejavom zvedavosti na to, čo robíme. Potom nás niekde inde niekto iný napadne a zosmiešni. Je to v prvom rade závislé od osobného presvedčenia, osobných postojov, vedomostí, osobnej odvahy o veciach diskutovať, obhajovať svoj názor a presvedčenie.

Ešte raz mi dovoľte na záver vám popriať zdravie a úspech v našom spoločnom úsilí po celý rok 2023.

■ **Prevzaté z Bojovníka, novin Slovenského svazu protifašistických bojovníkov**

Ustavujúci konferencie SOH ČSBS

USNESENÍ Z 24. LEDNA 2023

I. Ustavujúci konferencie SOH ČSBS vzala na vedomí

Informaci o činnosti přípravného výboru připravujících ustanovení SOH ČSBS

II. Volba členů Výboru SOH ČSBS, kde byl zvoleni:

Předseda výboru – br. Rudolf Wittenberg

Místopředseda výboru a tajemník – br. Vilém Janouch

Členka výboru – ses. Jana Molčíková

Člen výboru – br. Mgr. Ján Ravasz

Členka výboru – ses. Ivana Málková

III. Volba člena ÚV ČSBS do XII. sjezdu ČSBS:

Br. Rudolf Wittenberg

IV. Ustavujúci konferencie SOH ČSBS ukládá:

1. Výboru SOH ČSBS:

a) Zajistit rozeslání schválených dokumentů na Oblastní výbory ČSBS.
b) Zpracovat plán činnosti na rok 2023 a zajistit realizaci plánu Sdružení v součinnosti s plány ÚV ČSBS:

c) Při propagaci činnosti Sdružení komunikovat s redakcí Národního osvobození a s tiskovým mluvčím ČSBS o aktivitách SOH ČSBS.

V. Ustavujúci konferencie SOH ČSBS vyzývá:

Všechny stávající i budoucí členy SOH ČSBS:

a) Aktivně se zapojovat do činnosti v oblastních organizacích ČSBS,
b) Informovat výbor Sdružení o aktivitách v oblastních organizacích ČSBS.

■ red

Vítězství Rudé armády u Stalingradu, zásadní přelom ve vývoji 2. světové války

Bitva u Stalingradu se stala jednou z nejdůležitějších a největších bitev Velké vlastenecké války. Vítězství Rudé armády v něm znamenalo začátek „radikální změny“, tedy zachycení strategické iniciativy ve válce sovětským vrchním velením. Bitva o Stalingrad se zároveň stala jednou z nejkrutějších a nejkrvavějších v dějinách lidstva, co do počtu celkových ztrát.

Připomeňme, že bitva o Stalingrad se rozvinula na březích

Donu a Volhy a poté u „hradeb“ Stalingradu (od roku 1961 - Volgograd) a přímo v samotném městě na ploše asi 100 tisíc metrů čtverečních km s délkou fronty 400 až 850 km. Boje trvaly od 17. července 1942 do 2. února 1943. Podle charakteru nepřátelských akcí se dělí na dvě období: obranné (17. července - 18. listopadu 1942), jejímž účelem byla obrana Stalingradu, a útočné (19. listopadu 1942 - 2. února 1943), vyvrcholila porážkou

skupiny nacistických vojsk operujících ve směru na Stalingrad. Rudá armáda porazila německou 6. a 4. tankovou armádu, rumunskou 3., 4. a italskou 8. armádu. Celkové ztráty Německa a spojenců na zabitých, zraněných, zajatých a nezvěstných se odhadují na 1,5 milionu lidí. Ztráty Rudé armády činily asi 1 130 tisíc lidí, z nichž 480 tisíc bylo nenapravitelných (zahrnují zabití, zemřelé na nemoci, nezvěstné a zajaté).

■ i.s.

FIR: Před 90 lety předání moci německému fašismu

Na celém světě je 27. leden, den osvobození tábora smrti v Osvětimi Rudou armádou, připomínán jako den památky obětí nacistického barbarství. V Německu antifasistické spolky před více než 25 lety prohlásily: „Kdo si připomíná 27. leden 1945, musí si pamatovat i 30. leden 1933. Příčiny a původ fašismu jsou nezbytnou součástí každé vzpomínkové práce... Vzpomínka na oběti musí být spojena se vzpomínkou na to, kdo byli pachatelé. To znamená: jmenovat viníky a příjemce nastolení nacistické vlády v Německu a rozpoutání války.“

FIR v tomto smyslu připomíná i předání moci Hitlerově vládě 30. ledna 1933, které vytvořilo podmínky pro nastolení fašistické vlády v Německu, která vyvrcholila fašistickou expanzí válkou a vyvražděním milionů lidí v koncentračních a vyhlazovacích táborech, čímž se zrodila Osvětim.

V dřívějších letech byl Hitler lehkomyslně považován za „provazní nehodu dějin“ a termín „uchopeň moci“ signalizoval, že 30. leden přišel „osudově“ na Německo. Tím bylo potlačeno vedomí, které společenské síly měly vlastně zájem na nastolení fašistické vlády. Ve skutečnosti to byly vlivné skupiny společenských elit – pravicové strany, velcí podnikatelé a bankéři, velkostatkáři, akademici, církve, představitelé armády – to byli ti, kteří měli zájem na transformaci Výmarské

republiky ve smyslu autoritářského proti - parlamentního systému vlády. Tyto mocenské skupiny se rozhodly pro nejreakčnější variantu buržoazní vlády, která měla být nyní realizována jmenováním Hitlerovy vlády 30. ledna roku 1933.

Toto předání moci nastavilo kurs pro nastolení fašistické vlády. Říšský prezident Paul von Hindenburg vydal „nouzové dekrety“, které uvolnily cestu pro zákaz shromažďování, vydávání novin a zatýkání politických odpůrců. 4. února byl rozpuštěn Reichstag. Až do nových voleb, konaných již za nezákonných podmínek, fungovala Hitlerova vláda bez parlamentní kontroly. SA, SS a „Stahlhelm“ byly použity jako „pomocná policie“. Expanze státního perzekučního aparátu v prvních týdnech Hitlerovy vlády vytvořila nástroje teroru a perzekuce politických disidentů. Zejména dělnické hnutí – jeho strany, odbory a kulturní organizace – byly perzekuovány. Masové zatýkání více než 10 000 politických odpůrců nacistického režimu po zinscenovaném požáru Reichstagu 27. února 1933 bylo viditelným výrazem nastolení teroristické vlády v Německu. 1. dubna proběhly první státem organizované bojkotové akce proti Židům.

FIR však připomíná skutečnost, že němečtí antifasisté varovali již před rokem 1933 před tímto fašistickým barbarstvím. Navzdory pronásledování se v letech 1933 až 1945 mnoho

žen a mužů, ohrožených na svobodě, zdraví či dokonce na životě, postavilo za své protifašistické přesvědčení, za ty, kteří byli pronásledováni z politických nebo rasových důvodů a postavili se proti přípravě války. Ti jsou slávou německých dějin.

Ti, kdo si dnes připomínají předání moci nacistické vládě, si nepřipomínají jen tuto historickou událost. I dnes se nabízí otázka, jak politicky a ekonomicky mocní, naloží s demokratickými parlamentními principy. Politický vzestup AfD a její pokusy o relativizaci nacistických zločinů také jasně ukazují, že vzpomínka na 30. leden 1933 není jen historickou záležitostí. Aktuální zůstává obrana demokratických a sociálních svobod v Německu a Evropě i společenský odpor proti pravicovému vývoji, protidemokratickým a rasistickým tendencím a politickým silám, které propagují tuto formu fašistického krizového řízení a vlády. Němečtí antifasisté v tomto ohledu již před mnoha lety formulovali jasné heslo: „Fašizmus není názor, ale zločin!“

Ve smyslu odkazu přeživších, jak se říká v přísaze vězňů z Buchenwaldu z 19. dubna 1945, FIR a její členská federace pracují i 90 let po začátku fašistické nadvlády v Německu za tzv. zničení nacismu s jeho kořeny“ a „budování nového světa míru a svobody“.

■ Vilmos Hanti, předseda

Den památky holocaustu

a předcházení zločinům lidskosti se jako každoročně, dne 27. ledna 2023, konal v Senátu Parlamentu České republiky pod záštitou předsedy Senátu Miloše Vystrčila a ve spolupráci s Federací židovských obcí v ČR a Nadačním fondem obětem holocaustu a dalších organizací.

Pietní vzpomínku zahájil předseda Federace židovských obcí v ČR Petr Papoušek. Úvodní projev měli předseda Senátu Miloš Vystrčil a předsedkyně Parlamentu Mar-

kéta Pekarová Adamová. Nejpůsobivější byla obsáhlá vzpomínka bývalé vězenkyně Dity Krausové, která přežila Osvětim. Následovala promluva Alice Sigmund Herákové z mezinárodní komise pro Romské komunity.

Letos byla tato pietní akce umocněna skutečností, že zde máme další válku a zločiny proti lidskosti se opakují. Tím důraznější byl apel přeživších na důkladnější seznamování mladších obyvatel a zejména mládeže se všemi skutečnost-

mi, které naši občané, zejména židovští, zažili a kterým je třeba předcházet a nezapomínat na ně. Hlavní sál Valdštejnského paláce byl zcela zaplněn. Mimo pamětníků byli přítomni zástupci církví, např. kardinál Dominik Duka, hlavní rabín Sidon, ministr školství, diplomatický sbor, 1. tajemník ÚV ČSBS br. Rudolf Wittenberg, zástupci společenských organizací a další hosté.

■ Zdeňka Valouchová, předsedkyně SOPVP

Nezapomínáme na hrdinství československých vlastenců

Dne 24. ledna 2023 již tradičně organizoval OV ČSBS Brno venkov pietní akt na Ústředním hřbitově města Brna k uctění památky posledních československých vlastenců popravených ve věznici Breslau (Wrocław) tento den, v roce 1945. Nacisté na poslední chvíli, ještě před příchodem Rudé armády, která se k městu blížila, postříleli 40 našich vlastenců, převážně z Moravy. Mrtvé oběti naházeli do jámy, zasypali chlorovým vápnem a nechali zaházet hlinou a odpady, aby místo vypadalo jako smetiště. Avšak ani domnělá skládka odpadu neudržela své tajemství dlouho. Podle svědectví jednoho z pěti vězňů, ponechaných k zaházení stop, bylo tajemství o popravě odhaleno. Díky mimořádnému úsilí paní

Ivany Berkové z Brna (chtěla tak vyplnit poslední přání svého manžela a dovézt jeho ostatky do vlasti) a dalších se podařilo získat povolení k exhumaci. Situace byla tehdy složitá, protože věznice sloužila i nadále svému účelu. Finance na exhumaci a převoz zajišťovali příbuzní popravených, konaly se sbírky, přispěl i Zemský národní výbor v Brně a tehdejší ministr obrany generál Ludvík Svoboda, který dal k dispozici dopravní prostředky a tak mohly těla našich vlastenců v listopadu 1946 spočinout na dnešním pohřebišti v rodné československé vlasti. Samotný pietní akt byl zahájen československou státní hymnou a položením kytice u památníku popravených. Bratr Milan Fryčka ve svém proslovu připomněl hrdin-

ství popravených a jejich odvahu postavit se přesile nacistů nejen slovem, ale činem. Dále uvedl, že jsme v roce 2020, na zdi věznice ve Wroclavi, odhalili pietní desku, která připomíná tehdejší aktivní odpor našich vlastenců. Jeho slova doplnila sestra Ing. Zdeňka Valouchová (předsedkyně Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých), která neváhala přijet z Prahy, aby se poklonila popraveným odbojářům.

Na letošním pietním aktu se nás sešlo více, ale někteří z účastníků zde byli poprvé. Na rozdíl od nich zde letos, ale bohužel chyběli zástupci samosprávy města a kraje, aby tak vyjádřili svůj postoj k památce obětí nacismu a odkazu našich předků. Zkrátka, zůstali jsme opět sami.

Přesto však na nás „myslí“, o čemž svědčí dopis, který jsme obdrželi od Krajského úřadu, ve kterém nám sděluje, že již nemůže poskytovat zvýhodněné jízdné IDS našim starým členům, jako tomu bylo v předchozích letech. To však byli jiní hejtmani s jiným názorem. Zkrátka, časy i hejtmani se holt mění. Slunce nad Breslau tehdy v lednu 1945 pro naše vlastence zapadlo naposledy, ale my si jejich odvahu a statečnost budeme stále připomínat, protože právě dnes je to stále více aktuální téma.

■ Ing. Rudolf Valásek, OV ČSBS Brno venkov

Ze života Sdružení vojenských a válečných veteránů ČSBS

19. 1. 2023. se uskutečnila Výroční konference Sdružení VaVV ČSBS, která zdůraznila potřebu věnovat energii Sdružení proti snahám překrucování české historie včetně té vojenské.

Současné cíle Sdružení:

Účast členů Sdružení VaVV ČSBS na akcích a memoriálních aktech – v uniformách AČR, pokud je členové Sdružení mají.

Výzva všem bývalým i současným členům Sdružení k aktivnímu přístupu rozvoje Sdružení; v oblastních

organizacích - udělat revizi, oslovit vojenské důchodce, členy ČSBS; vysvětlující Sdružení VaVV ČSBS; Všichni členové Sdružení včetně členů výboru Sdružení pracují bez finanční podpory, nebo platu. Výbor Sdružení VaVV ČSBS jedná s nově zřízeným Sdružením Odpůrců holocaustu ČSBS o spolupráci.

Válečný veterán prap. v.v. Mgr. Ján Ravasz, člen výboru Sdružení VaVV ČSBS, ale také člen výboru Sdružení odpůrců holocaustu ČSBS uvedl: „Jsem hrdý na své romské předky

a připomínám vystoupení ředitelky Muzea Romské kultury v Brně paní Horváthové – „Romové nepotřebují sociální dávky, ale vzdělání“. Na akademii jsem poslal 80 listovou historií Romů, což navrhuje rozslat i členům obou Sdružení.

Předání ocenění členům Sdružení VaVV ČSBS:

Br. Mrázkovi. Pamětní medaile ČSBS 3 st. a br. Ravaszovi Pamětní medaile ČSBS „Za věrnost“

■ plk. v.v. PhDr. Bohuslav Holub

Vsetín uctil památku obětí holocaustu

Kronika: V březnu 1939 vypálili němečtí fašisté místní Židovskou synagogu. V mrazivém počasí u pomníčku, který stojí na jejím místě, zazněla slova místního starosty J. Čunka směřující k přítomné mládeži. Mimo jiné vzpomněl na hrůzy, které prožívali Židé při transportech a následně v německých koncentračních táborech.

Studenti Masarykova gymnázia zapívali působivé melodie spojené s tancem. Do paměti přítomných se jistě vryla slova ředitele Okresního archivu, kdy vzpomněl, že zpátky se do regionu Vsetín po ukončení 2. světové války z počtu transportovaných 175 občanů židovské národnosti vrátilo jen sedm. Úctu obětem holocaustu položením kytičky vyjádřili také zástupci Oblastní organizace ČSBS.

Zpráva: V neděli 29. ledna se v kulturním zařízení v Prlově konala hodnotící schůze Oblastního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu Vsetín. Členové, tentokrát při menší účasti, si vyslechli zprávu o činnosti oblastní organizace i Historické skupiny 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky. Bohatá diskuze se nesla ve starosti o směřování a další perspektivy ČSBS, jak dál na Vsetínsku a na složitosti badatelské činnosti o odboji za 2. světové války. Účastníci ocenili aktivní vystoupení přítomného předsedy ÚV ČSBS J. Vodičky k současné situaci a perspektivám ČSBS. Rozešli jsme se s přáním naplnit bohatý program plánu činnosti na letošní rok a s přesvědčením, že naše práce má smysl – je bojem za mír a posiluje vlastenectví.

■ Miroslav Mikulčák, předseda OV ČSBS

Pieta a pamětní deska židům, obětem Holocaustu

PARDUBICE Likvidační transporty Židů v Pardubicích proběhly počátkem prosince ve dvou vlnách po více než 600 osobách. V celku, z Pardubic do Terezína odjelo ve dvou vlnách 1 258 lidí, většinu z nich později zavraždili nacisté v Osvětimi. Z nich přežilo jen 92. Židovští obyvatelé transportovaní do koncentračního tábora pocházeli z regionu Pardubic, Chrudimí, Vysokého Mýta a Litomyšle. Před tím byli soustředěni v nelidských podmínkách ve starší budově Obchodní akademie. Ta je umístěna poblíž bývalého nádraží, takže přesun do transportu v nočních hodinách nezbudil větší pozornost.

Pietního aktu se účastnily osobnosti veřejného života, jako primátor města Jan Nadrchal, senátorka Miluše Horská, historik Jirí Kotyk a pozůstalí po obětech holocaustu.

O zřízení pamětní desky usilovalo několik organizací, mimo jiné i náš pardubický ČSBS. Cítíme veliké uspokojení, že tato snaha dospěla ke zdárnému konci.

Na fotografii: sestra Dagmar Dopitová a náměstek pardubického hejtmána Roman Línek odhalují desku k výročí odsunu židů z Pardubic a širšího okolí do Terezína.

■ OV ČSBS Pardubice

Vzpomínka na Moravské odbojáře

BRNO Dvacátý čtvrtý leden se navždy vryl do paměti čtyřiceti rodinám, jejichž blízcí odpočívají na Ústředním Brněnském hřbitově. Byli popraveni na sklonku války v tehdejší polské Breslau 24. ledna v den, kdy se věznice již evakuovala. Odsouzení na smrt však odejít nesměli. Měli jsme štěstí, že díky některým vdovám, které našly pochopení u tehdejších ministrů Masaryka a gen. Svobody, se 1. prosince 1946 konala exhumace a my můžeme vzpomínat u jejich hrobů.

Díky městu Brnu a organizacím ČSBS v Jihomoravském se vzpomínkové pietní setkání koná dlouhá léta. Je spojeno též s br. Josefem Styxem, který popravené viděl naposled a zanechal nám své smutné vzpomínky v knize „Zapadalo slunce nad Breslau naposledy“. Až do konce svého života nechyběl ani jednou.

I letos byla účast na letošním shromáždění početná, díky dobré organizaci, zejména organizaci ČSBS Brno – venkov a HS Kounicovy koleje. Po české hymně přednesl úvodní slovo br. Ing. Milan Fryčka, kterého doplnila dcera popraveného podplukovníka Roberta Váni Ing. Zdeňka Valouchová. Oba zdůraznili, že musíme udělat maximum, aby se minulost již nikdy nemohla opakovat. Láska k vlasti byla našimi zesnulými chápána doslova a žádná oběť jim nepřipadala velká. Nesmíme dopustit, aby byla zbytečná. Potěšila nás účast Mgr. Jandla a MUDr. Hejlové, manželů Abrahámových, br. Příkazkého, příbuzné br. Styxe a mnoha dalších. Všem děkujeme.

■ Zdeňka Valouchová

Zamyšlení nad oslavami osvobození Rudou armádou slovenského města Poltár

Oslavy vzbudily pohoršení slovenského ministra obrany

Jak zdůraznil na oslavách primátor města Poltár Peter Sitor: „Do života Poltáranů přineslo naději na svobodný život, nový začátek a lepší budoucnost. Den, kdy se město podruhé narodilo, pomínuly nejistoty a do životů jeho občanů se opět vrátilo světlo. „Každá válka je krutá. Přicházejí v ní o život nevinní lidé bez ohledu na věk, pohlaví, politické či náboženské přesvědčení. Každý vyhaslý lidský život bolí. Proto poděkujeme všem, kteří obětovali ten svůj v boji za svobodu a při osvobození našeho města,“ řekl primátor města Peter Sitor ve svém proslovu, který spolu s delegací ze zastupitelského úřadu Ruské federace v Bratislavě položil věnce k Památníku padlých v první a druhé světové válce. Tj. těm, kteří přinesli svobodu našemu městu.

Přesně 13. leden 1945, po silné dělostřelecké palbě vstoupila do Poltáru sovětská vojska a osvobodila ho. „Před sedmdesáti osmi lety naše město osvobodili vojáci sovětské armády. Připadá mi nesprávné a účelové, že se z tématu konce druhé světové války stalo politické téma. Nemíchejme minulost a současnost, nevytvářejme nesmyslné hádky a poděkujeme vojákům, kteří bojovali, za jejich velká hrdinství,“ uvedl primátor, který poděkoval za odvážné činy těchto mužů. (z webu slovenského města Poltár)

Antifašističtí bojovníci: Nad' lze a uráží všechny naše členy. Nechceme s ním slavit SNP

Oslavy osvobození města Poltár, kterých se zúčastnili i dva zástupci zastupitelského úřadu Ruské federace, pobouřily zástupce Slovenského svazu protifašistických bojovníků SZPB. Ministr obrany Jaroslav Nad' totiž tvrdí, že představitel SZBP se podílel na oslavě státu, který zabíjí nevinné. Naopak připomínají, že před vyjádřením Národní rady odsoudili ruskou agresi proti Ukrajině.

Kdyby se měl opakovat absurdní scénář ministra pro ústřední oslavy SNP z loňského roku, tak do Banské Bystrice vůbec nepojedeme, nebo si uděláme vlastní oslavy. Ale co budou slavit bez odbojářů. Mohou tak oslavovat s masami členů OLANO, říká

v rozhovoru Martin Krno, předseda Oblastního výboru Slovenského svazu antifašistických bojovníků a člen představenstva Ústřední rady SZPB.

Ministerstvo obrany se ohradilo proti účasti delegace zastupitelského úřadu Ruské federace na oslavách osvobození města Poltár, spolupřátelů Slovenským svazem antifašistických bojovníků (SZPB).

Jak se díváte na skutečnost, že určitá část SZBP, dokonce i po událostech od loňského února, zve zástupce Ruska na své akce?

Námítky nevznoslo ministerstvo obrany (se kterým máme dobré vztahy), ale sám ministr. Není to zdaleka poprvé, co tímto způsobem zaútočil na naši organizaci, která má mimochodem 18 tisíc členů, a není to poprvé, co své argumenty vůbec neověřil. Stačilo, aby se obrátil na vedoucího příslušného okresního úřadu, jako nejvyššího místního představitele státní správy na akci, nebo na velitele příslušníků ozbrojených sil, kteří drželi čestnou stráž i při vítězství sovětu, zdůrazňují sovětskou, a ne ruskou hymnu (zpíval se tam starý text z doby před rokem 1990). Jistě by se dozvěděl že, jak vyplývá z oficiálního pozvání, SZBP nebyla spoluorganizátorem, ale její členové a důstojníci byli pozváni na pietní akt. Takže, na to nikoho nepozvali a o tom, jaké hymny se budou hrát, se dozvěděli až po vydání. Celá akce probíhala v režii vedení města.

Ministr obrany Jaroslav Nad' naznačil, že stát, který zabíjí nevinné, byl v Poltáru oslavován. Je takový vztah k Rusku v současné době vlastní všem regionálním výborům svazu, nebo lze oslavy v Poltáru považovat za výjimku?

Nebyl jsem v Poltáru, ale měl jsem možnost přečíst hlavní projev starosty. Považuji ji za poměrně vyváženou. Pak naši dva představitelé krátce promluvili, žádná glorifikace putinova režimu nebo státu se nekonala. Dokonce i zástupce velvyslanectví Ruska, který má

Martin Krno

ve své práci péči o hroby a hřbitovy ruských vojáků, včetně těch, kteří padli u nás během 1. světové války, hovořil v několika větách jen o osvobozené misi Rudé armády před 78 lety, ve které, jak všichni víme, byli nejen Rusové, ale také Ukrajinci, Kazaši a příslušníci dalších národů bývalého SSSR. Od konce února 2022 nemá ústředí SZPB v Bratislavě a další oblastní výbory, pokud je mi známo, oficiální kontakty s ruskou ambasádou.

Bude se Ústřední rada SZPB zabývat i těmito oslavami v Poltáru? Měl by k tomu podle vašeho názoru zaujmout nějaký jasnější postoj?

Vedení SZPB se ve středu 18. ledna zabývalo oslavami v Poltáru a napsalo otevřený dopis ministru obrany. Věřím, že slovenská média z něj zveřejní alespoň podstatné pasáže. Jak se unie vypořádala s ruskou invazí na Ukrajinu v únoru? Byl jejich názor dostatečně hodnotově zakotvený a jasný?

Již ráno 25. února 2022 vydalo vedení SZPB prohlášení, v němž odsoudilo ruskou vojenskou agresi proti sousednímu státu, požadovalo stažení všech zahraničních vojsk z Ukrajiny a vyzvalo obě strany k mírovému řešení problémů druhé strany. Tím jsme o několik hodin předstihli stanovisko Národní rady. Odpovídal Martin Krno, zástupce šéfredaktora, Bojovník

■ red

Seminář „Kořeny a tradice moderní české státnosti“

Se uskutečnil 16. ledna 2023 v Poslanecké sněmovně, pod záštitou poslance Jiřího Kobzy

Prezident Miloš Zeman vyznamenal u příležitosti státního svátku České republiky 28. října, na návrh člena ČSBS a poslance Jiřího Kobzy, Medailí za hrdinství devět představitelů studentských organizací popravených německými okupanty 17. listopadu 1939 v Ruzyňských kasárnách. Tato událost vyvolala silné ohlasy a veřejnou debatu, která se dotýká i samotné podstaty a charakteru tohoto dějinného období, včetně historické epochy, která mu předcházela. Seminář uvedl a hosty přivítal br. poslanec, Mgr. Jiří Kobza.

Úvodní krátký příspěvek na dané téma přednesl i předseda SPD, Tomio Okamura. V diskuzi vystoupil též místopředseda ÚV ČSBS, Ing. Emil Kulfánek, který upřesnil pojem „sudetskí Němci“, který byl zmíněn v jiném příspěvku, že ten ve vládách ČSR, v českém parlamentu po vzniku ČSR a obecně za první republiky neexistoval. Jednalo se totiž o „české Němce“. Tento diskuzní příspěvek byl přijat pozitivně i autorem příspěvku. Na závěr může být vyslovena věta: Česká státnost a svrchovanost byla hájena již od sv. Václava, je hájena a my budeme dělat všechno proto, aby to tak zůstalo i v rámci EU a pro budoucnost.

■ MUDr. Iona Müllerová, předsedkyně org. komise ÚV ČSBS

Poznatky ze semináře „17. listopad 1939 a tradice moderní české státnosti“

Seminář byl zahájen připomínkou, že na návrh poslance Mgr. Jiřího Kobzy, prezident ČR Miloš Zeman vyznamenal u příležitosti státního svátku České republiky 28. října 2022, „Medailí za hrdinství“, devět představitelů studentských spolků popravených německými okupanty 17. 11. 1939 v Ruzyňských kasárnách v Praze. Tato událost vyvolala silné ohlasy a veřejnou debatu, která se dotýká i samotné podstaty a charakteru tohoto dějinného období, včetně historické epochy „první“ Československé republiky, která mu předcházela.

Po tomto úvodu následovaly přednášky historiků, publicistů, politologů a spisovatelů o období vzniku a existence První Československé republiky.

Za ČSBS se semináře zúčastnili: členka VV ÚV ČSBS a předsedkyně Organizační komise ÚV ČSBS MUDr. Iona Müllerová a místopředseda ÚV ČSBS a vedoucí Památníku Pečkárna Ing. Emil Kulfánek, který měl připraven do semináře příspěvek o tom, že vedle devíti představitelů studentských spolků, kteří byli německými nacisty popraveni 17. 11. 1939, bylo na 1200 studentů odvezeno do koncentračního tábora Sachsenhausen – Oranienburg nedaleko Berlína. Po velkém usilí rodičů studentů a na zásah protektorátního státního prezidenta E. Háchy a jeho kanceláře, byla do konce roku 1942 většina českých studentů ze Sachsenhausenu propuštěna, poslední studenti pak byli propuštěni v lednu roku 1943. **V německých podmínek koncentračního tábora jich však zahynulo 35.** Také tito studenti by si zasloužili historickou paměť a ocenění prezidenta České republiky.

Události 17. 11. 1939 v Protektorátu Böhmen und Mähren měly velký mezinárodní ohlas. Dne 16. listopadu 1941 byl v Londýně den 17. listopad vyhlášen jako **Mezinárodní den studentů**, za účasti představitelů studentů z 26 zemí. Iniciátorem byl Ústřední svaz čs. studentstva, který po jeho zániku v okupované Praze, byl obnoven v roce 1940 čs. studenty sloužícími v čs. vojenských jednotkách ve Velké Británii. Jedná se o jediný mezinárodní svátek, který má český původ. V roce 1942 se k tomu prohlášení přihlásil i mezinárodní sjezd studentů ve Washingtonu, kde byli zastoupeni delegáti více než 50 zemí světa. Od té doby se 17. listo-

pad jako „Mezinárodní den studentstva“ začal slavit po celém světě.

Po roce 1990 však výraz „Mezinárodní den studentstva“ začal z českých kalendářů postupně mizet až slovo student z názvu tohoto památného dne bylo odstraněno úplně do varianty „Den boje za svobodu a demokracii“. Od roku 2012 Český svaz bojovníků za svobodu kontaktoval poslance a senátory Parlamentu ČR a snažil se iniciovat návrat výrazu Mezinárodní den studentstva do českých kalendářů ve variantě „Mezinárodní den studentstva – den boje za svobodu a demokracii“.

Poté, když se k iniciativě ČSBS připojila i nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ pod vedením prof. JUDr. Václava Pavlíčka, některé studentské spolky a zejména poslankyně Poslanecké sněmovny P ČR JUDr. Helena Válková, DrSc. podařilo se, za přispění většiny poslanců Poslanecké sněmovny napodruhé dosáhnout toho, že novelou zákona o státních svátcích schválenou v únoru roku 2019 byl výraz o studentech ze 17. listopadu 1939 opětovně navrácen do kalendářů České republiky ve znění: „17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva“.

Bohužel, uvedený příspěvek nemohl místopředseda ÚV ČSBS z časových důvodů přednést, tak, když byl vyzván k přednesení otázky na některého z přednášejících, ocenil, že v průběhu přednášek byl oceňován Antonín Švehla jako jeden z vlastenců, který se podílel na vzniku Československé republiky 28. října 1918 a později byl 3x jmenován předsedou Československé vlády, přednášející uvedl, že ve třetí Švehlově vládě v letech 1926 – 1929, byli členy jeho vlády sudetskí Němci. Ing. Emil Kulfánek položil přednášejícímu dotaz, jak mohli být v letech 1926 – 1929 členy třetí Švehlové vlády sudetskí Němci, když v té době v Československé republice neexistoval žádný politicko-správní území (okres, kraj, země) nazývající se Sudety a neexistovala ani žádná sudetoněmecká politická strana. V odpovědi na položenou otázku se přednášející omluvil za nepřesné vyjádření o sudetských Němcích ve třetí Švehlově vládě a upřesnil, že členy třetí Švehlové vlády byli vedle zástupců českých zástupci Německé agrární strany a Německé křesťanské strany

■ Ing. Emil Kulfánek

Otevřený dopis předsedy SZBP ministru obrany

Vážený pane ministře obrany, Jaroslave Nadi, dovoluji mi na úvod tohoto otevřeného dopisu uvést, že Slovenský svaz antifašistických bojovníků (dále jen SZPB) je velmi pobouřen tím, co jste v posledních dnech řekl. Odsoudili jste práci našich členů, sympatizantů a antifašistické veřejnosti. Vaše vulgární slova připisujeme rostoucí nervozitě a přepracování člena nedávno penzionované vlády.

V první řadě bych chtěl připomenout, že SZPB odsoudila akce vojsk Ruské federace v sousedním státě hned druhý den po zahájení ruské invaze na Ukrajinu (tj. 25. února 2022). Náš postoj k této záležitosti zůstává nezměněn. Již více než 76 let stavíme na hodnotách antifašismu a na pravdivém obrazu historických událostí. Naši členové byli a jsou skutečnými hrdiny, kteří bojovali za mír a svobodu a jejich následovníky, přátelíme se s mno-

ha federacemi účastníků odporu ve světě. Pozorně sledujeme současnou zahraničněpolitickou situaci, ale nebudeme ignorovat historická fakta.

Zmíněné oslavy osvobození pořádalo město Poltár a byl na ně pozván náš okresní výbor, stejně jako byl pozván a zúčastnil se jich například vedoucí okresního úřadu nebo příslušníci ozbrojených sil Slovenské republiky. Jak říká předseda našeho krajského výboru Jozef Cerovský, program nebyl na pozvánce uveden a nikdo z nás netušil, že se bude hrát sovětská hymna. Zdůrazňuji, že v Poltáru se konala oslava osvobození města a nikdo tam nechválil současný režim. Datum osvobození si můžete ověřit například v Muzeu SNP, které ministerstvo obrany pod vaším vedením převzalo pod svou správou.

Důrazně protestujeme proti tomu, že jste opakovaně nazval přítom-

nou veřejnost, jejíž součástí byli i naši členové, „škůdci“. Ujišťuji vás, že žádná z místních organizací nikdy nepozvala fašisty a extremisty na naše shromáždění;

V SZPB jsme si vědomi, že jsme již desítky let významnou společensko-politickou organizací, která se veřejně prezentuje za účasti mnoha občanů. Proto jsme pod neustálým drobnohledem. Odmítáme však vytloukání předvolebního politického kapitálu na úkor našich členů. Pane ministře, jako jediná ústavní postava v polistopadových dějinách odsuzujete antifašisty. Věříme, že jako veřejná osobnost se zdržíte dalšího podobného znevažování práce členů SZPB a mnoha antifašisticky smýšlejících lidí. Kromě polarizace společnosti tak vytváříte prostor pro trestněprávní úroveň.

Pavol Sečkář, PhD., v. r. předseda SZPB

Válka o zemi červeného medvěda

Dramatické březnové události roku 1939 jsou v obecném povědomí našeho národa stále spojovány především s filmovými záběry a fotografiemi sněhové plískanice, vojenských přileb německých okupantů na motocyklech či pobytu vůdce Třetí říše Adolfa Hitlera na Pražském hradě a v Brně. Ale na hrdiny, kteří v těchto březnových dnech před 83. lety bránili naši republiku v jejím nejvýchodnějším cípu – Podkarpatské Rusi, či v Czajánkových kasárnách ve slezském Místku, se bohužel nějak pozapomnělo.

Podkarpatská Rus, země o rozloze 12 628 km², ve které ve 30. letech minulého století žilo přes 725 000 obyvatel, byla v letech 1919 – 1939 nejvýchodnější součástí demokratické Československé republiky. Její heraldické symboly – ve francouzském štítu stojící červený medvěd a ukrajinské žlutomodré pruhy – se staly součástí našeho tehdejšího velkého a středního státního znaku, který můžeme dodnes najít např. v Praze na budově Ministerstva financí, v chrámu sv. Víta na Pražském hradě či v Národním památníku na Vítkově.

Území Podkarpatské Rusi označoval na konci 30. let československý generální štáb ve svých mobilizačních plánech jako Hraniční oblast 42, kterou měla bránit 12. pěší divize bývalého legionáře, brigádního generála Olega Svátka, před hrozící agresí horthyovského Maďarska. Na základě Vídeňské arbitráže z listopadu 1938 byla naše republika nucena odstoupit ve prospěch Maďarska jižní území Slovenska a Podkarpatské Rusi, které mj. zahrnovalo i karpatská města Užhorod a Mukačevo. Správní středisko Podkarpatské Rusi tak muselo být přeloženo z Užhorodu do města Chustu. Když se 14. března 1939 od okleštěného Československa odtrhlo Slovensko a druhý den ráno začala české země okupovat německá armáda, mohli se českoslovenští vojáci těm maďarským, kteří s pozhledáním Berlína začali okupovat zbylé území Podkarpatské Rusi, klidně vzdát a nechat se bez boje odzbrojit. Oni to však neudělali, protože čest byla pro ně stejnou hodnotou jako pro jejich velitele generála Olega Svátka a rozhodli se i za cenu vlastních životů podstoupit předem ztracený a beznadějný boj. Navíc s jednotkami maďarské armády, která byla po všech stránkách hůře vyzbrojena a vycvičena, než naše kvalitní a bojeschopná prvorepubliková armáda. První ostré střety vypukly na Podkarpatské Rusi již ráno 14. března 1939 u Mukačeva a v Chustu se čes-

▲ Mapa Podkarpatské Rusi

koslovenská armáda musela zase postavit na odpor ukrajinským nacionalistům z organizace Karpatská Síť, kteří dokonce vyhlásili samostatný stát „Karpatskou Ukrajinu“. Ten však měl jen jepičí život několika hodin, než jej zcela obsadila maďarská vojska. A tak zatímco v Čechách a na Moravě zažívali českoslovenští vojáci během pouhého půlroku od osudného mnichovského diktátu již druhou potupnou kapitulaci, v Bratislavě vyhlásil Slovenský sněm samostatný „Slovenský štát“. Tímto aktem byly navíc odříznuty československé vojenské jednotky na území Podkarpatské Rusi, kde se v těchto hodinách stále urputně bojovalo, od zbytku republiky. Maďarská armáda 15. března zesílila útočnou činnost a naši vojáci se spolu s četníky a příslušníky finanční stráže bránili na podkarpatských poloních ze všech sil. Do bojů nasadili dělostřelectvo, obrněná auta, tanky i letadla, dosáhli několika menších úspěchů, ale na dlouhodobější obranu dosavadního území ČSR neměli naději. Generál Oleg Svátek proto nařídil Podkarpatskou Rus ústupovým bojem opustit. Ústup probíhal ve třech směrech – na Slovensko, do Polska a do Rumunska a vedle maďarské armády ho komplikovaly i oddíly ukrajinských nacionalistů, kteří ustupující československé jednotky napadaly ze zálohy. Správní město Chust bylo opuštěno 16. března a poslední vojáci opustili nyní již bývalou Podkarpatskou Rus 17. března. Malá část hrdinných

obránců se dostala do maďarského zajetí, z něhož však byla po krátké době propuštěna. Československé jednotky měly ve čtyřdenních bojích na Podkarpatské Rusi v březnu 1939 asi 40 padlých a cca 120 dalších mužů bylo zraněno. Maďarští horthyovci však v karpatských bojích utrpěli vyšší ztráty. Budapešť oficiálně přiznala na své straně jen 72 padlých, 2 nezvěstné a 244 raněných důstojníků a vojáků, ve skutečnosti však byly maďarské ztráty mnohem vyšší – hovoří se až o 200 padlých a několika stovkách

raněných. Boje o republiku v roce 1939 si vyžádaly cca 50 mrtvých československých vojáků, četníků, policistů a příslušníků finanční stráže, další desítky byly zraněny a více než stovka zajata. Celkem jich tedy v letech 1938 – 1939 zahynulo při obraně různých míst Československa proti vnitřním i vnějším nepřítelům zhruba 170. Přímé boje mezi československou armádou a německými okupačními vojsky se odehrály v dramatických březnových dnech 1939 také v českém Slezsku, kde již navečer 14. března překročila československé hranice německá armáda. Adolf Hitler si totiž chtěl toto strategické průmyslové území vojensky zajistit ještě před vlastní okupací českých zemí. Když se němečtí vojáci pokusili obsadit Czajánkova kasárna v Místku, českoslovenští vojáci pod vedením svého velitele kapitána Karla Pavlíka se jim postavili na odpor a houzevnatě se bránili až do vyčerpání munice a na přímý rozkaz vyššího velitelství, kdy museli složit zbraně. Přestřelka si tu tehdy vyžádala mezi našimi obránci jen lehká zranění, na německé straně však zůstalo několik mrtvých. Mnozí obránci Československa navíc zahynuli v následujících letech nacistické okupace, kdy se vojenští představitelé zapojili do domácí odbojové činnosti, či padli přímo v bojích Slovenského národního povstání nebo při Pražském povstání na samém sklonku války. Nacisté popravili také statečné důstojníky – již výše zmíněného generála Olega Svátka a kapitána Karla Pavlíka. Oba se zapojili do protinacistického odboje a působili v domácí odbojové organizaci Obrana národa. Oleg Svátek byl v září 1941 zatčen gestapem a 1. října 1941, krátce po příjezdu Reinharda Heydricha do Prahy, popraven v ruzyňských kasárnách. A Karel Pavlík byl za dramatických okolností 4. září 1942 zatčen v Praze-Záběhlicích a po těžkých výsleších na gestapu byl odeslán do koncentračního tábora Mauthausen, kde byl 26. ledna 1943 zastřelen ranou do týla.

Není tedy pravdou, že Češi mají málo hrdinů, či že v období zvýšeného ohrožení republiky 1938 – 1939 vůbec nebojovali. Pravý opak je nezměnitelnou historickou pravdou.

■ Mgr. Jan Jandl, historik

Vzpomínka na výsadek operace Anthropoid

NEHVIZDY Operaci ANTHROPOID jsme si odpoledne 29. prosince 2022 připomněli u památníku v Nehvizdách. Před 81. roky seskočili rotmistr Jozef Gabčík a Jan Kubiš v blízkosti Nehvizd.

Hosté, kteří uctili památku těchto hrdinů byli ze Středočeského kraje, Jičína, Lidic, Jiren, Horoušan, Mělníka a dalších měst. Projev k této úspěšné operaci měl starosta městyse Nehvizdy Jiří Poběžerský, hymnu a národní píseň zazpívala Maruška Rýdlová.

Na odpoledne byla uspořádána ve velkém sále TJ Sokol Nehvizdy setkání občanů s veterány, historiky, osobnostmi, výstava Někomu život, někomu smrt, putovní výstava České stopy ve Skotsku za II. světové války.

Při pietním aktu byl přítomen starosta Městyse Nehvizdy Jiří Poběžerský, pplk. v.v. Vilém Janouch (77 let), člen ÚV ČSBS a VV ÚV ČSBS; čs. politický vězeň, narozen v Ghettu Terezín, v policejní uniformě je podplukovník v.v. Lukáš Hanák.

■ Bohuslav Bubník

Blahopřání k životním výročím leden – únor 2023

Jména lidí, kteří by se dožili v letošním roce 100 let. Byli to příslušníci armádního sboru v SSSR: **plk. Vladimír Palička, plk. Jindřich Heřkovič, plk. Václav Příbyl (OV Ostrava)**

Oblastní organizace ČSBS Brno–venkov **Kux Jan**, ZO Brno – 75 let; **Růžička Antonín**, ZO Ivančice – 87 let; **Zbořilová Pěvuška**, ZO Žabčice – 83 let; **Čech Josef**, ZO Brno – 80 let; **Pírozek Viktor**, ZO Brno – 80 let; **Procházková Marie**, ZO Žabčice – 80 let; **Husovská Lydie**, ZP Židlochovice – 86 let; **Další jubilanti ČSBS: Zelníčková Emílie**, 2.1.1940; **Hewerochová Eva**, 2.1.1963 **Neset Jiří**, 4.1.1953; **Jan Hrdina**, 5.1. 1938; **Bubeniček Oldřich**, 5.1.1953; **Helena Spaková**, 07.01.1932; **Peterka Zdeněk**, 10.1. 2023, 87let; **Mgr. Taťána Popková**, 20.01.1948; **Kosáková Anežka**, 21.1.1938; **Kopřivová Božena**, 24.1. 2023, 94let; **Štěpánková Blažena**, 27.1.1943; **Ing. Václav Zahradil**, 22.1.1953; **Ing. Kodrik Július**, 7.2. 2023, 97let; **Jindřich Goba**, 14.2. 1933 ; **Juránková Drahomíra**, 16.2.1939; **Blahušková Věra**, 20.2. 2023, 84let; **Věra Švihorová**, 23.2. 1953; **Dušovská Božena**, 27.2.1936 **Dr. Irena Truplová**, 28.2. 1943

Vzpomínáme

Členka našeho Svazu na Praze 2, sestra **Mgr. Jindřiška Nevyjelová**, odešla 8. listopadu 2022 ve věku 86 let.

Naše řady opustil ve věku 80let **Ing. Milan Hála** válečný sirotek a dlouholetý funkcionář ČSBS.

S lítostí oznamuji, že umřela členka ZO ČSBS Ústí nad Orlicí sestra **Jolana Brečková** z Chocně. Měla 92 let.

Bratra Jiřího Pokorného z Berouna, navždy opustila 4.1. 2023 jeho životní družka **Jana Pokorná** ve věku 77 let.

OV ČSBS Beroun: 4.2. 2023 odešel náš dlouholetý člen, bratr - **PhDr., Ing., plk. v.v. Jan Furčák**, ve věku 97 let.

Jan Furčák se narodil 1.2. roku 1926. Ve svém životě zachoval jako vlastenec. Cenu města Berouna za rok 2020 obdržel, na návrh OV ČSBS Beroun v kategorii válečný veterán. Jan Furčák považoval za svoji občanskou povinnost zapojení do boje za svobodu naší československé vlasti a proto v lednu 1945, ve svých 19 letech vstoupil do 1. československého armádního sboru (tzv. Svobodovy armády) v rámci Rudé armády - konkrétně do ženijního praporu, 4. samostatné brigády a působil v ní až do konce války. Byl nositelem osvědčení min. obrany č. 255, s právem být označován jako válečný veterán.

Následně Jan Furčák spojil svůj život s budováním československé armády působil jako vojenský psycholog.

Byl dlouholetým a respektovaným členem Českého svazu bojovníků za svobodu (ČSBS), držitelem řady ocenění od ministerstva obrany a ČSBS. Před několika dny jsme ho navštívili (1.2. 2023) a oslavili společně jeho 97. narozeniny. To bylo pro nás příležitostí uctít přítele a jednoho z posledních žijících válečných veteránů vůbec.

■ Alena Mészárosová, předsedkyně OV ČSBS Beroun

▲ Gen. Oleg Svátek (1888-1941)

▲ Kpt. Karel Pavlík (1900-1941)